Örträsk Allehanda

Nr.7
1997

-organ för Örträsk intresseförening.

REDAKTION:

Tore Svensson
Mary Örestig
Linda Öhrman
Hans Gustafsson
Barbro Gustafsson
Carina Å. Vennstedt

Chef för löpande ärenden:

Ingevald Örestig

VÅRT MOTTO

Ge våra läsare inblick
i vad som händer i
bygden
Läs sidan 2 som ger
en kortfattad överblick
av innehållet

REDAKTIONEN HAR ORDET

Nu har ni oss här igen och även i det här numret skall vi förståss bjuda på en del Örträskiana.

Sedan vårt förra nummer har det varit relativt lugnt i kommunförvaltningen. På våren har det varit en del diskussioner om hangarköp med mera, där har visst inte enigheten varit så stor mellan våra folkvalda.
Under vinter och våren har förvaltningscheferna tittat lite snett på varandra. Miljöchefen stämde värmeverkschefen för en askhög som inte låg på rätt ställe. Målet avgjordes i Hovrätten, miljöchefen förlorade. Personalchefen grufflade för att Musikskolans chef slog vakt om sin förvaltning vid budgetberedningen. Även personalchefen fick på moppe.
En del annat smågruff lär ha förekommit mellan förvaltningscheferna.
Vi döper Kommunhuset till "Avundsjukans Hus".

I det här numret kommer vi att presentera en del aktualiteter och en del historia.
Vi har fr.o.m. det här numret engagerat en egen kåsör "Fru Skardhund". Hon kåserar i det här numret om byapolitik och EU-konstigheter.
Efter lång och förtvivlans väntan har Fem Byar-projektet fått sina anslag. En projektledare för Örträsk har anställts. ***Bybor stöd projektet!*** Var positiva, kanske det leder till utveckling av bygden.
Campingen Fyra Årstider fortsätter sitt renoveringsarbete i stugbyn. Vi får en rapport om deras arbete.
Örträsk i gamla tider belyses i ett par artiklar. Dels från sekelskiftet och dels några årtionden in på 1900-talet.
Utvecklingsfonden har delat ut sitt första stipendium, mottagare blev Campingen Fyra Årstider.

Vår fotograf hade bestämt sej för att gör ett fotoreportage om skogens vilda djur. Han tog på skidorna och for ut i skogen, där träffade han en älgtjur som var folkilsken. Älgen jagade upp fotografen i ett träd, han tappade kameran och älgen förstörde den. Det blir tyvärr inget fotoreportage i det här numret heller.

Vi förmodar att föreningarna i bygden drar igång lite aktiviteter i sommar så att folk trivs och byakänslan hålls vid liv.
Låt hembygdsfesten som återuppstod 1996 inte självdö, utan satsa på dess fortlevnad.

Redaktionen tackar för inkomna manuskript, det har gjort det möjligt att producera ett nytt nummer av Allehandan.

Vi önskar alla våra läsare en skön sommar.

Redaktionen

Vinjettsidan modell Hans Gustafsson

Midsommar är förbi. Ossian går nu dagligen ut på åkern och undersöker om slåttertiden är inne. Gräset växer med nästan synbar förändring timme för timme i den varma och ljusa luften. Fjärilar, humlor och prästgårdens bin besöker de tusentals nektarfyllda blommorna på åker och äng. Maskrosfrön har invaderat byn med inköpt utsäde och maskrosor har även slagit rot i Ossians åkrar. Planlöst rycker han bort några stänglar och tänker att till hösten skall kampen mot ogräset föras.

En dag går ryktet på byn. Ossian har påbörjat sommarens höslåtter. Nu blir det fart även på de andra bondgårdarna i byn. En del bönder överraskas av den tidiga starten. De har fortfarande sina hästar på skogsbete. Nu budas getaren att deras arbetshästar behövs omgående. Några dagar senare hörs surrande slåttermaskiner överallt i byn, som om Egyptens talrika gräshoppor frossade i frodiga slåttervallar. I redskaplider ligger nyslipade liar och väntar. Höräffsor av granträ med rönnpinnar står uppställda i lagårdsportar. På Ossians vall växer klöver och timotej så frodigt att hästen endast orkar dra maskinen, en ny Mac Cormick, ett tiotal meter åt gången. Det väldoftande gräset läggs av slåttermaskinens avbärarbräda i prydliga strängar. Harungar och storspovens långbenta ungar springer förskräckta undan. De som ligger kvar stympas av lien och det korta livet är till ända. Rågrannen kör varv på varv ute på sin åker utan större möda för hästen. När grannen är klar med sin vall kör han över till rågränsen och ropar till Ossian.

- Du, bord nog skaff finnloka till märra din!

Ossian sväljer förtreten, men tänker, att i grannens vall behövs ingen häst framför slåttermaskin. Vallen är gammal och näringsfattig, där växer endast jägarn. Gräset på grannens vallar står så glest och kortvuxet att man nästan kan höra hur de enskilda stråna faller för maskinens lie.

Innan dagens sista guldfärgade solstrålar speglat sig färdigt i Örträskets sammetsblanka vattenyta, ser göken den första hässjan i byn. Bekymmerslös om sin egen avkomma fyller göken försommaren med gok-goon. Finkar, mesar, lärkor, trastar, starar, svalor och flugsnappare matar oavbrutet sina ungar. Gökföräldrarna har överlämnat ansvaret för sin egen avkomma till lövsångaren. I deras bo ligger gökungen ensam och krävande. Han ligger som en stor padda inne i boet och bara gapar efter föda. De små fosterföräldrarna kommer med pyttesmå insekter i näbben och någon tid för vila finns ej. Nedanför boet syns resterna av deras egna ungar. Göken har tid att ropa ut sin glädje över livet. Han hörs i väster och någon i byn tänker.

- Västergök - bästergök.

Hörs göken i öster är även detta ett gott tecken, men norrgök och södergök vill man inte höra. Lycklig är den som kan smyga fram till gökträdet och stå tryckt mot stammen och höra göken i trädet. Alla framviskade önskningar blir då uppfyllda. Barnen gör många försök men göken låter sig inte luras. Han är vaksam och flyger redan på långt håll till ett annat träd. Men barnen i byn ger ej upp så lätt. De smyger i skydd av månghundraåriga tallar och trampar mjukt och tyst på den mossiga marken under det att göken gockar. Ragnar lyckas en gång komma fram till gökträdet och önska. Han önskar sig ett riktigt metspö av bambu med rödvitt flöte. Han hinner önska en kniv och biopengar innan göken lämnar trädet. Ragnar är förväntansfull i flera dagar men ingen av önskningarna går i uppfyllelse. I de flesta fall förblir de hetaste önskningarna outsagda. Det verkar nästan lika omöjligt att nå fram till gökträdet som att nå fram till regnbågen.

Ossians första klöverdoftande hässja får göken att tystna för gott denna sommar. Fågeln blir förstummad när den ser att årets bästa tid ägnas åt tungt arbete. Göken lämnar byn och flyger ut i de milsvida skogarna på Vargålandets revir. Han flyger ändå upp mot Svartliden och där i den mörka granskogen långt borta från idoga bönder förvandlar han sig till en sparvhök.

Duvhöken i byn har två ungar i boet. De har glupande aptit och hökföräldrarna är ständigt på jakt efter föda i byn. Böndernas höns är ett begärligt och lättfångat byte. Fågeln kommer på spaning från boet i Kattnäset och när vi barn ser den hatade hönsjägaren, skriker vi.

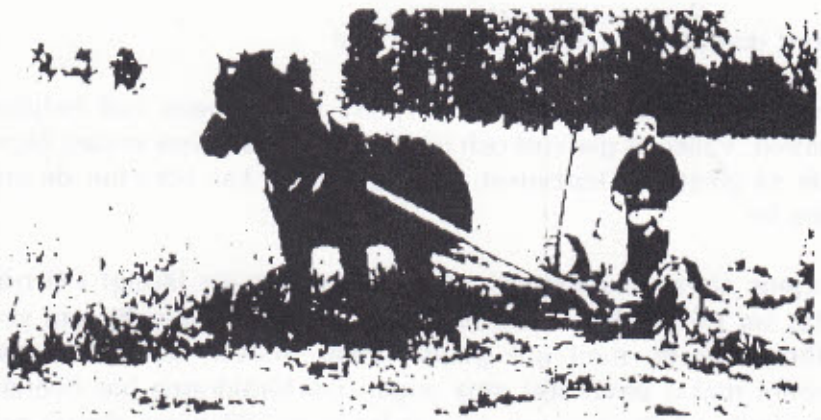
- "Spänningen" är här och tar hönsen.

Ibland är far hemma och hinner ut med hagelbössan bara för att se, hur den kroknäbbade fågeln är utom skjuthåll.

- Nästa gång du kommer som objuden gäst, får du smaka bly, ropar Evert efter fågeln.

Den stora duvhökshonan har redan spanat in Hedins höns i kohagen och planerar en attack mot ett lättfångat byte. Ivan springer dit och skrämmer fågeln som fortsätter mot Gaffelberget och andra gårdshöns. Större fara för hönsen än duvhöken kan byns småpojkar vara. En av dom har ett luftgevär och de går ofta på jakt runt byn. Trastar och ekorrar är lovliga byten men de är svåra att smyga sig på. Då är Hedins tamhöns enklare byten. Hedin hittar en död höna i hagen. Han mutar en av pojkarna med en femöring och får veta att hönan bragts om livet med ett luftgevär.

Nu är sommarledigheten slut för de flesta av de äldre barnen. Med räffsor som redskap kammas de nyslagna och redan hjulräfsade vallarna. Tage slår det sparsamma gräset i nederkanten av Träldomsbacken. Här i den branta sluttningen kan inte slåttermaskinen användas. Men allt gräs tas tillvara.

I Träldomsbacken sätts hässjorna upp så att höet kan bäras utför backen. För att föda en ko över vintern behövs 10 hässjeled. Medan Tage bryner lien bedömer han hur många hässjeled den branta vallen skall ge i år. Ingevald har redan börjat köra ut hässjevirke på åkern. Albert sätter upp hässjornas pinnkörar. Han letar efter de gamla hålen där fjolårets hässja stod.

-Vi, hadd hässjan närmare sjön, ropar Tage när han ser, att Albert ej hittar de gamla hålen.

Mor Edit kommer med matkorgen och hela slåttergänget samlas vid höladan nere vid stranden. Tage har tagit av sig de varma kängskorna och svalkar fötterna i sjövattnet. Nykokt kaffe och färskt vetebröd smakar himmelskt ute på åkern. Edit har även med sig enbärsdricka och kärnmjölk.

- Är det Everts ungar som leker vid båthuset, undrar Edit.

- Ja, det är nog Ivan och Berit, dom ränner jämt nere vid sjön, säger Tage.

Kallkällvatten dricks av slåtterfolket i stora mängder. De äldre varnar barnen för att dricka för mycket av vattnet från kallkällan.

- Drick, int kallkällvattne , ni kan dra på er lungsoten, hörs förmanande röster, så fort törsten skall släckas.

Det blir en balansgång mellan risken att få den fruktade lungsoten och behovet att lindra den svåra törsten.

Förrådet av nyslipade liar räcker bara en slåtterdag. Skrabbslåttern, vilket innebär att dikesrenar och tuvig och stenig mark slås för hand, tär på lieförrådet. Det hjälper inte att slåttaren bryner lien när den blivit ovass av för närgången kontakt med stenig mark. Kväll och morgon drar trötta barnarmar slipstenar i byn. Bonden trycker ned lien mot stenen så att den går tungt att dra runt. Det är noga att vinkeln mellan lie och sten är den rätta. Man kan höra på slipljudet när lien slipas rätt. Oändligt sakta förs lien i sidled över stenen från den vassa spetsen till orvsidan. Barnen får en kort paus när lien synas. Bonden är noga med att ej vända liens egg mot solen, då mister den sin skärpa. Den finaste skärpan tas fram med brynstenen. Den långsmala, finkorniga brynstenen finns alltid tillhands i byxfickan. Med snabba tag dras brynstenen växelvis på liens båda slipytor.

Slåttern är bondens brådaste tid. Vädrets makter måste vara gynnsamma för att skörden skall bärgas. Titt som tätt tittar byns bönder ängsligt upp mot den sommarblåa himlen. En slåtterkväll syns aftonrodnaden i nordväst. Det röda himmelsljuset lyser vackert över Skardberget. Alla vuxna i byn känner till att aftonrodnaden kommer med regn. De varma dagarna över Lappmarken är upptakten till åskoväder. (forts. följer)

Hans

FRÅN LÅNGSELE HORISONT
TANKAR VID PÅSKTID

Hej!

Ja nu är påsken över och vi går in i vårmånaden april. Klockan har vi satt fram en timme till sommartid vilket gör att dagen blir en timme längre, kvällsskymningen kommer senare för varje dag.
Under påsken har vi i Långsele haft olika aktiviteter. På långfredag var det pimpeltävling i Abbortjärn med bra uppslutning som vanligt och på påskdagen skidtävling. Trots att vädret inte varit det bästa så har nog fiskeställena varit ganska välbesökta.
Vår egen familj gjorde på Annandagen en egen utflykt till vårt smultronställe på Söderås, för våffelgräddning, korvgrillning och olika "fort" i sursnön.
Våren var på snabbvisit men ändrade sej och återvände för att komma med ett intensivt oväder med storm och snö.
Påsklovsveckan är slut, kometen Hale-Bopp kan vi fortfarande se stjärnklara kvällar och våren väntar vi nu på.
Den kommer nu så sakteliga eftersom dagarna blir längre och längre.
Därmed önskar jag er alla läsare en glad vår och en trevlig och skön sommar

Britt Jonsson

BYAUTVECKLING

Från kommun kom då och då olika dekret om att bya ska engager´se för att överleva och utveckles. Gräva fram eldsjäla´, sätt ihop utvecklingsplana´, starta projekt -ju vildare dess bätter-röj å göra vindskydda.

För HELA Sverige ska leva.

Hur ska he gå till då bya ha vare´under avveckling i femti år? Skogen skull´avverkes billit´å fraktes åt kustn´å fabrika. All skull´studer´å flytt dit industria´byggdes å skolen fanns. CENTRALISERING. Mesta avkastninga´borti´skogen å vattukrafta´ investeres å beskattes i nån´sta´. Helst i Stockholm.

Snart tyck´int´Postn´att he bär se att sköt´servicn´se all´ska få tidninga å breva varenda dag. Bensin val´bara dyrare å dyrare för dem som tjures å vill bo kvar ti byana å måst´pendel dit arbeta finns. He är int´lätt å vara handlar´heller. För int´gå he sälj´pallvis ve varen å håll lågpris, då he val´bara minner´ mång´som bo kvar. Å kommun gynn´int´företagara ti byana heller för he ska vara "CENTRAL UPPHANDLING".

Men som sagt, HELA Sverige ska leva.

He se ju bra ut om kommuna´ha ett utvecklingsprogram för byana. På pappere´. -Sätt de där skrölen som bo kvar ti´na´terapi se dem int´börj´deppa å grubbel utan ha na sysselsättning. Då märk´dem int´om kommun gör nån´indragning eller lägg ne´nån skool. Eller satsa på golfbanen, gågaten, snöpelara å karnevala.

EU skull´val´frälsningen för landsbygdn´å böndren. He skull´skapa mång´arbetstillfälla. Koen ska märkes ve data, å helst ska dem int´mjölk´na mycke´, för Sverige ville int´ha nån stor mjölk-kvot. Gå e´över kvotn´få bondn´böta. Å he bär se bätter´att slå ihjäl spekalven än att fö upp han.- Men mer arbet´vart he´.- Ve blanketta - å formulära - å karten - å projekta.

Om HELA Sverige ska leva.

He ha int´räkneše na "FINT" å bo ti en by.- Ingen affär - - Inga trottoara´- För långt mella´granna´- Inge centrum - Alldeles för tyst å he hänn´ingenting - Å iblann´lukté koskitn´. Men dem som bo där är dåli´på att järmes, dem klaga sällan. Kanske är dem nöjd eller se veta dem int´bätter´. Då är he finare att "åka på landet på semester". Men om åkra´växˊigen ve sly å he varken finns en mjölkliter eller en bensindroppa att få tag i?

Då nu Sverige är se fattit å mång´är utan arbet´, då ska byana´ skapa arbetstillfälla´å all´ska starta eget. Men statn´, kommuna´ å landstinge´å storföretaga´säg´upp folke´se he sprut´bara. - Men he säg jag: Ska Sverige val´fattit, se äré om vi låt´ landsbygdn´dö ut å låt åkra växˊigen. Där kan man ju odel´både matn´å energin. Å låta storfin husa stå tom....

SKA HELA SVERIGE LEVA, DÅ ÄR HE EN ANGELÄGENHET FÖR HELA SVERIGE!

Fru Skardlund

Landsbygdspolitik för 2000-talet
Dorotea 9-10 april 1997

En av Glesbygdsverkets 6 konferenser för framtidens regionalpolitik.

Den inleddes onsdag kväll med Norrbottensteaterns föreställning Malavan, en komedi av Torgny Lindgren och Erik Åkerlund. Den handlade om en glesbygdskommun i Norrlands inland som kämpar för sin överlevnad och uppnår både komiska och oanade resultat.

Seminariets syfte var att fånga upp synpunkter och förslag till den kommande propositionen om framtidens regionalpolitik. Peter Nygårds från närings- och handelsdepartementet fick ta emot resultatet av vårt arbete. Nils Tiberg, professor i restprodukttteknik vid högskolan i Luleå, Maud Olofsson från Länsstyrelsen m.fl. medverkade.
Några av dagens förslag: Dialog mellan byar och universitet, livslångt lärande, samma status för landsbygd och andra orter, ideбank-hjälpkontor-myndighetslots för företagande, mobilisera vilja, kraft och mänskliga resurser.

En bland ca. 40 delt. från olika byar och kommuner Barbro P.

STIPENDIEUTDELNING

Vid Örträskbygdens Intresseförenings årsmöte delades Utvecklingsfondens stipendium ut för första gången. Kommunalrådet Yvonne Ångström förrättade stipendieutdelningen och överlämnade stipendiet till Campingen Fyra Årstider.
I fondens stadgar sägs att företag, föreningar eller enskilda personer som främjar utvecklingen av örträskbygden kan erhålla stipendiet.
En enhällig styrelse beslöt att Campingen Fyra Årstider skulle utses till 1997 års stipendiat. (Stipendiesumma 5000:-)
Styrelsens motivering. För förvärv och förtjänstfullt påbörjat renoveringsarbete av stugbyn, Örträskbornas ögonsten, värd att bevara och utveckla.
För Ert initiativ att skapa en ekologisk och miljöinriktad camping som tar tillvara bygdens naturvårdande intressen och utvecklingsmöjligheter.
För Ert program att skapa en campingby för åretruntutnyttjande.

Sommartankar kring hembygdsgården.

Vi inom den nya styrelsen har inte hunnit med några detaljerade planer men vi har beslutat att försöka ha sommarservering åtminstone juli månad.
Dalgården är bokad för ett par släktträffar.
Midsommardagens ungdomsdans ska genomföras som tidigare år.
Motionsdansernaför den något mognare publiken är också fastlagda.
Beträffande hembygdsdagen 20:e juli ber vi er: kom gärna med tips och ideer om lämpliga arrangemang.
Bagarstugan utnyttjades flitigt förra säsongen,kom gärna igen i år.
Sist men inte minst: Du som känner att du vill "offra" nån dag eller några timmar för städning,servering, bullbak eller liknande hör gärna av dig. Om vi alla hjälps åt behöver inte hembygdsområdet bli ett "dött" område.Vi inom styrelsen ska göra allt vi kan men vi räcker kanske inte till överallt.
Vi tackar på förhand och hoppas på en bra sommar.

Styrelsen /EVY.

HÄNT I ÖRTRÄSK KRING SEKELSKIFTET

sammanställt av Ivar Söderlind

Sedan flera år pågår en idrottsstudiecirkel i Örträsk där deltagarna försöker spegla något av idrottslivet i Örträskbygden från slutet av 1800-talet fram till idag. Även en del icke idrottsliga händelser har kommit fram i samband med materialinsamlingen. Här presenteras ett antal sådana händelser åren kring sekelskiftet. Jag avslutar med att berätta om den allra första skidtävlingen i Örträsk. Huvudkällor är länstidningarna "Umebladet" och "Westerbotten". Tidningen "Umebladet", som var språkrör för konservativa idéer, började komma ut redan 1847 (i början en gång i veckan) och fanns kvar till 1951. Tidningen "Westerbotten" med undertiteln "Tidning för Umeå stad och län" var också ett språkrör för konservatismen och gavs ut 1870-1912 med 1-3 nummer i veckan.

Prejudikat för skogsägare i lappmarken

Under vintern och våren 1894 avverkade **hemmansägaren Jonas Dahlgren, Örträsk** 21 ostämplade timmerträd å sitt hemman. Jägmästaren Knut Malmgård anmälde det hela och menade att "Dahlgren måtte härför fällas till answar samt förpliktas utgifva det afwerkade wirkets wärde". Genom utslag i Lycksele häradsrätt den 5 juni 1897 blev åtalet ogillat. Häradsrätten förklarade att Malmgård inte bevisat att "Dahlgren försålt de afwerkade träden och således icke ådagalagt att Dahlgren öfwerskridit sin rätt att taga husbehofswirke som åberopade författningarna tillerkänna hwarje skatteman." Utslaget bekräftades under 1898 av hovrätten.
(Ur "Umebladet" den 19 november 1898)

Brev från Örträsk den 20 ~~mars~~ Maj 1895

"O, hur härligt majsol ler" har man denna maj fullt skäl att sjunga, ty wackrare majväder kan man ej önska sig. Det enda som fattats har warit regn, men äfwen detta torde wi få - i sinom tid. Wårbruket har i socknens öfre byar börjat och fortskridit ganska långt, här nere där jorden är af tyngre beskaffenhet, har det knappast börjat, enär man wäntar regn för att få säden att mogna. Löfträden hafwa owanligt tidigt klädt sig i fin skrud, björklöfwen äro stora som 50-öringar. Wallarna skifta dock ännu i grått - af brist på wäta. Någon större foderbrist är wisserligen inte rådande, men nog får man antaga att foderförråden mångenstädes äro knappa t.o.m. uttömda och att månget kreatur längtar efter sommarens grönskande beten. Pinglandet af får- och getskällor har sedan länge låtit höra av sig och snart får man höra koskällornas taktmässiga "bom, bom". Wi tycker i alla fall att "wintern rasat ut bland wåra fjällar" och att wåren är kommen. Timmerflottningarna pågå dag och natt i helg och socken. I mindre vattendrag är det dock för "torrt" af brist på tillräckligt watten."
(Ur "Westerbotten" den 25 ~~mars~~ Maj 1895)

Kommunalstämma i Örträsk 1895

Vid kommunalstämma i Örträsk den 19 maj 1895 förekom bl a val av ledamöter och suppleanter i Fredrikas och Örträsks socknars taxeringsnämnd. Till ledamöter för Örträsk valdes hemmansägare D J Svalberg, J H Bjurberg, J Sollén, flottaren D Wiklund samt poststationsföreståndare Lindström i Fredrika kyrkby.
(Ur "Westerbotten" den 25 maj 1895)

Telefon till Örträsk 1895

"Telefon till Örträsk - det är den stora nyheten för dagen häruppe. I fredags insattes å Mo & Domsjös kontor härstädes det sista skåpet å linjen Norrbyskär-Örträsk. Ledningen som utgår från Norrbyskären följer till största delen Örälfwen med stationer i Nordmaling (telegrafstationen), Torrböle, Tallberg, Aggnäs, Bjurholm och Örträsk och är uppsatt af rikstelefonbyrån i Gefle på Mo & Domsjö bolags bekostnad. Anläggningen har krävt en tid af nio veckor med ett arbetslag om 15 man och kostar 11 á 12.000 kronor. Det lärer wara bolagets mening att fortsätta med en enskild telefonledning ända upp till Brattfors i Lycksele socken, så fort vederbörligt tillstånd härtill hunnit utvecklas". **(Ur "Westerbotten" den 1 augusti 1895)**

Undersökning för anläggning av landsväg 1895

"Undersökning för anläggning af landswäg från N. Degerfors till Örträsk kyrkby afslutades i förra veckan af löjtnanten wid Wäg- och Vattenbyggnadsverket Sparr. Afståndet emellan wägens ändpunkter som "fågelwägen" icke lärer wara mera än 3 mil blir tillfölje af terrängförhållanden något öfver 4,8 mil".
(Ur "Westerbotten" den 1 augusti 1895)

Höbergning i Örträsk 1895

Höbergningen som pågått sedan 14 dagar under delwis fuktig wäderlek, lämnar i år ett mindre gynnsamt resultat, då däremot utsikterna för sädes- och rotfruktsskörden äro mycket lofwande."
(Ur "Westerbotten" den 1 augusti 1895)

Missionsmöte i Örträsk 1898

Lördag och söndag den 5 och 6 november 1898 hölls missionsmöte i Örträsk. Under lördagförmiddag hölls föredrag i kyrkan av reseombudet Törnqwist och av kolportörerna Edström och Lagerqwist. På eftermiddagen talade Törnqwist i skolan varefter det hölls auktion på de gåvor som skänkts till missionen. Auktionen gick raskt undan och inbringade inemot 150 kronor. Följande dag, allhelgonadagen, följde högmässa och offersång av Lagerqwist samt aftonsång i skolan av Edström och Törnqwist. Till mötet hade infunnit sig ganska mycket folk, "som med uppmärksamhet och andakt åhörde de många föredragen".
(Ur "Umebladet" den 12 november 1898)

Baggböleri i Örträsk

I slutet av 1800-talet kunde det gå till på följande vis när bönderna sålde skog till bolagen. Ola Hellgrens farfar E G Hellgren hade ett storhemman på 11 skäl skatt och cirka 400 hektar skog. Han häftade i skuld till en handelsman i Nordmaling med 3000 kronor och till en svåger i Vargträsk med 2000 kr. Mo & Domsjö ville åt skogen, löste de båda inteckningarna av handlanden och svågern och kallade Hellgren till kontoret i Örträsk. Där bjöds Hellgren på sprit och förelades sedan ett köp där han för inteckningsvärdet sålde två stora skogsskiften till bolaget. Gården och en mindre bit skulle han få behålla själv. Köpet skrevs men dagen efter i nyktert tillstånd insåg Hellgren vad han gjort. Gråtande bad han att köpet skulle återgå. "Har du någonsin hört om någon som kommit till helvetet och sluppit därifrån", blev avskedsorden från Mo & Domsjös uppköpare inspektor Olsson. Hellgren som varit skogsbonde fick kämpa resten av livet bäst han kunde på grund av detta köp. Tilläggas kan att inspektor Olsson senare omkom vid en brand i Nyåker hotell!
(Berättat av Ola Hellgren, Örträsk)

Ny fjerdingsman i Örträsk 1901

"Till fjerdingsman i Örträsk har valts hemmansägaren J E Färm i Örträsk kyrkby."
(Ur "Umebladet" 30 januari 1901)

Förslag om ny väg Bjurholm-Örträsk 1904

Lärarinneplatsen vid fasta småskolan i Örträsk 1904

Lärarinneplatsen vid fasta småskolan i Örträsk vestra kyrkoby sökes hos skolrådet före den 15 juli 1904. Årlig lön utgör 350 kr jemte husrum och vedbrand. För undervisning i slöjd 60 kr. Tillträde nästkommande 7 Sept. Örträsk den 9 juni 1904. Skolrådets ordf. **(Annons i "Westerbotten" den 21 juni 1904)**

Vägen Örträsk kyrka-Öreälv 1905

"Vägen Örträsk kyrka - Öre älf är nu förklarad öppen för allmän trafik."
(Ur "Westerbotten" 23 februari 1905)

Kyrkoherde Westerlund och Örträsk första skidtävling

Den allra första skidtävlingen i Örträsk lär ha arrangerats redan på 1890-talet troligen med byns kyrkoherde Axel F Westerlund (1845-1916) som en av de drivande krafterna. Han var verksam inom kyrkolivet i Örträsk i hela 42 år, först som kapellpredikant 1874-1887 och sedan kyrkoherde 1888-1916. I Föreningen för Skidlöpningens Främjandes årsskrifter 1894-16 framgår att han var adjungerad ledamot för landsorten i ovannämda förening ända från början av 1890-talet fram till sin död 1916! Han var även vice ordförande i Örträsk Skidklubb som bildades 1901. I Örträsks första skidtävling på 1890-talet hade man gemensam start och åkte ett varv runt Örträsksjön (ca 2 mil). Många startade men alla kom inte fram till målet i det dåligt preparerade spåret. Först i mål var Fredrik Vennberg (1872-1954) torpare, skogsarbetare och hemskomakare från Fårberget, Örträsk. Tvåa var skräddaren Lars Skarin (1873-1951), Örträsk och trea en same med okänt namn.
(Huvudkälla: Jonsson, Greta (red), Något om Örträskbygden Örträsk och Långsele "för gammalt", Lycksele 1978)

MEDLEMSAVGIFT

Med det här numret följer ett inbetalningskort för medlemsavgift. Vi behöver uppslutning från tidningens läsare. Vi uppmanar dej, använd bifogat inbetalningskort eller betala in på de listor som finns utlagda i affärerna Årsavgiften är i år 20:-- Vi tar gärna emot mera!

KLÄDINSAMLING.

20 - 21 maj
Inlämnas
Församlingshemmet.

helt och rent tack!

Dagcentralen Öregården
Försäljning av handarbeten
Vi stänger för sommaren från den 10/6
Vi öppnar igen den 4/8
Välkomna då
En trevlig sommar önskar vi er Ella _ Mary

När man engagerar sig i något
glömmer man det dåliga vädret

CYKEL RUNT SJÖN?

Finns intresse av att ha ett gemensamt "lopp" runt sjön en skön e.m/kväll i maj-juni?
Ring i så fall Cia 30094 före (senast) 18:e maj.
OBS! Inget "prestationslopp" alla som kan trampa runt ska kunna delta.